

Η είδωλοποίηση του εαυτού μας (Μητροπολίτης Λαρίσης και Τυρνάβου Ιερώνυμος)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Έχει τονισθεί από πολλούς. Τους τελευταίους αιώνες, παρασυρμένος ο άνθρωπος από φιλοσοφικές θεωρήσεις, οικονομικά προτάγματα και κοινωνικά συστήματα, έχει ξεχάσει τον Θεό κι έχει αυτονομηθεί έναντί του! Ζαλισμένος από υποσχέσεις για επίγεια ευδαιμονία και αφοσιωμένος στο κυνήγι των υλικών αγαθών δεν έχει τη δύναμη, ούτε τη διάθεση, να σηκώσει το κεφάλι από τη λάσπη της χοϊκότητάς του για να ατενίσει τον Ουράνιο Πάτερα. Ακόμη κι όταν εγκλωβισμένος στο διαρκές των πολλαπλών προβλημάτων, ακούει πολλούς με υπευθυνότητα να διακηρύσσουν ότι η κρίση δεν είναι οικονομική, αλλά πρώτιστα ηθική και πνευματική, αρνείται στην πράξη να μετατρέψει αυτήν την παραδοχή σε ενέργειες που θα προκαλέσουν την πνευματική ανάσταση και θα ανατρέψουν τη χαοτική πορεία προς την κλιμακούμενη δυστυχία.

Επιπλέον, διεκδικώντας ο καθένας την εξασφάλισή του, αυτό που στα νέα ελληνικά ονομάζουμε «βόλεμα», περιορίζεται στα προσωπικά του και αδιαφορεί για την κοινωνία, την πατρίδα, τον πλησίον... Θεωρεί πως η φροντίδα του εαυτού του είναι το μοναδικό καθήκον, ενώ κινείται σαν τα πάντα να περιστρέφονται γύρω από αυτόν. Τελικά, επέρχεται και το πιστευμα πως οι απόψεις και θεωρήσεις μας είναι οι μόνες σωστές και αληθινές, κι έτσι ολοκληρώνεται η διαδικασία θεοποίησης του εαυτού μας, διαδικασία τόσο διαφορετική και αντίθετη από τον τρόπο της

κατά χάριν θεώσεως, στον οποίο μας προσκαλεί ο Χριστός!

Περίοδος προσευχής

Είναι γνωστή και οικεία η σημερινή ευαγγελική περικοπή. Η παραβολή του Τελώνου και Φαρισαίου σημασιοδοτεί την έναρξη της πιο πνευματικής περιόδου του έτους, της περιόδου της προετοιμασίας μας για τη μεγαλύτερη εορτή της Εκκλησίας μας, του Πάσχα. Κι η περίοδος αυτή παίρνει το όνομά της από το λειτουργικό βιβλίο της Εκκλησίας που ονομάζεται «Τριώδιο», καθώς η χρήση αυτού του βιβλίου ξεκινά από τον εσπερινό της Κυριακής που διαβαζεται η σημερινή παραβολή και εκτείνεται μέχρι την παννυχίδα του Μεγάλου Σαββάτου, καθιερώνοντας αυτήν την περίοδο ως περίοδο αυξημένης προσευχής τόσο σε ποσότητα, όσο και σε ποιότητα.

Ακριβώς δε επειδή η περίοδος αυτή είναι αφορμή εντατικότερης και θερμότερης προσευχής, για τον λόγο αυτό η Εκκλησία μας ξεκινά την περίοδο με τη διδασκαλία του ίδιου του Χριστού για τον τρόπο της θεάρεστης προσευχής. Κι η διδασκαλία αυτή εμπεριέχεται σε μια ιστορία, στη διδακτικότετη αυτή παραβολή του Τελώνου και του Φαρισαίου, που τόσο έχει αναλυθεί ανά τους αιώνες και έχει καταστεί αφορμή προβληματισμού και αποφάσεων.

Κύριο χαρακτηριστικό της, η με απλό τρόπο επισήμανση των πνευματικών κινδύνων που αναιρούν την προσευχή και την μετατρέπουν σε προσβολή προς τον Άγιο Θεό η, ακόμη χειρότερα, σε ιεροσυλία. Συνάμα παρατίθεται ο τρόπος, με τον οποίο η προσευχή φθάνει στον θρόνο του Θεού, καθίσταται θεάρεστη κι ο προσευχόμενος άνθρωπος χαριτώνεται και πορεύεται την οδό της Αγιότητας και της Θεώσεως.

«Προς εαυτόν προσήύχετο»

Σαν να είχε κατά νου τον άνθρωπο του εικοστού πρώτου αιώνα ο Χριστός μας όταν περιέγραφε πριν δύο χιλιάδες χρόνια τον Φαρισαίο! Απερίφραστα και ξεκάθαρα ο Χριστός τονίζει πως ο Φαρισαίος, αν και βρισκόταν μέσα στον Ναό, δεν προσευχόταν στον Θεό, αλλά στον εαυτό του, τον οποίο είχε ειδωλοποιήσει. Γι' αυτό και η γεμάτη έπαρση κι επίδειξη προσευχή. «Εγώ είμαι τέλειος, οι άλλοι είναι γεμάτοι ελαττώματα. Έγώ κάνω ο,τι πρέπει και με το παραπάνω, οι άλλοι υστερούν κι ευθύνονται για το κακό στον κόσμο. Εγώ δεν κάνω κανένα λάθος, δεν σφάλω ποτέ, οι άλλοι είναι γεμάτοι αμαρτίες, πάντα σφάλουν, με μεγαλύτερο λάθος τους το ότι δεν σπεύδουν να με παραδεχθούν ως ανώτερό τους». Πουθενά η προοπτική της Ουρανίου Βασιλείας, πουθενά η προοπτική της αιωνιότητας, πουθενά η αναφορά στον Πάτερα και τους αδελφούς, μάλλον κυρίαρχη η

κατάργηση του Πάτερα και η απαξίωση των αδελφών, η ακόμη χειρότερα, κυρίαρχη η κατηγορία εναντίον του Πατέρα για τα «χάλια» όλων των άλλων που σε καμία περίπτωση δεν λογίζονται ως αδελφοί!

Ανέκαθεν ο άνθρωπος προσευχόταν. Το πρόβλημα όμως, ήταν σε ποιόν ανέφερε την προσευχή του! Κι αυτό το πρόβλημα είναι έκδηλο κυρίως σήμερα, οπότε οι περισσότεροι άνθρωποι αναφέρονται στον εαυτό τους και καθόλου στον Θεό. Προσπαθούν μόνοι τους να βρουν λύσεις στα προβλήματα, στις δυσκολίες, στις αντιξοότητες, εμπιστευόμενοι μόνον την κρίση τους και τις όποιες ικανότητές τους, δυσπιστώντας ταυτόχρονα έναντι των άλλων. Έτσι όμως, δεν κατορθώνουν κάτι παραπάνω από το να υψώσουν κι άλλο τα τείχη που τους απομονώνουν από τον Θεό και τους ανθρώπους και τους εγκλωβίζουν στη μοναξιά και την απελπισία.

Η εποχή μας μας καταντά αυτοκαταστροφικούς. Μας καθοδηγεί να πιστέψουμε μόνον στον ατελή και αδύναμο εαυτό μας. Μας αρνείται την προοπτική της πνευματικής ζωής και της εξάρτησής μας από τον Θεό και την αγάπη του. Μας εγκλωβίζει στο «εδώ και τώρα» φορτώνοντάς μας με δισεπίλυτα προβλήματα, ώστε να απασχολούμαστε διαρκώς με αυτά, να χάνουμε τον χρόνο της ζωής μας και να στερούμαστε την αναφορά μας στην πηγή της ζωής και αιτία της ύπαρξής μας. Σε όλα αυτά, μία είναι η σωτηρία αντιμετώπιση. Το γονάτισμα μπροστά στα εικονίσματα και η γεμάτη συντριβή και μετάνοια τελωνική προσευχή: «Ο Θεός, ιλασθητί μοι τω αμαρτωλώ»!

Πηγή: agiazoni.gr